

Vad ska man göra med en kasserad båt?

Det viktigaste är att ta väl hand om sin båt eller att donera båten till någon annan om den är användbar. I Finland lämnas kasserade båtar dock inte tillräckligt ofta till avfallshantering. Om en båt har nått vägs ände lönar det sig att föra den till avfallshantering, eftersom kasserade båtar inte bara förfular landskapet, utan också kan utgöra en miljörisk.

I Finland finns det över en miljon båtar, och utifrån livscykelanalyser uppskattas antalet glasfiberbåtar som kasseras uppgå till över 10 000 per år. En betydande del av glasfiberbåtarna är småbåtar, såsom roddbåtar. Antalet glasfiberbåtar i Finland uppskattas uppgå till över 700 000, men det är svårt att få exakta uppgifter, eftersom endast en del av båtarna måste registreras.

Om båten är trasig lönar det sig i första hand att reparera den så att den kan användas. Om båten är i skick lönar det sig att till exempel donera den om man inte har någon annan användning för den. I annat fall ska den som äger båten se till att den kasserade båten förs till avfallshantering.

Varför lönar det sig att föra en kasserad båt till avfallshantering?

Övergivna och kasserade båtar och bränslen, batterier och annat farligt avfall som är kvar i dem samt plast och färgrester från båtarna kan utgöra en miljörisk. Dessutom förfular skrotbåtar stränderna.

Enligt en utredning som miljöministeriet låtit göra (2024) är bristen på information om avfallshantering av båtar, svårigheterna med att transportera båtarna och kostnaderna de största hindren för korrekt behandling av kasserade glasfiberbåtar.

Instruktioner gällande avfallshantering av kasserade båtar

Kommunala avfallsstationer tar mot avgift emot roddbåtar och andra småbåtar från hushåll. Grunderna för prissättningen och avgifterna för mottagande av båtar varierar på olika håll i Finland.

Innan de förs till avfallshantering ska farliga ämnen, såsom batterier, gasflaskor, motorn och bränslet, i möjligaste mån avlägsnas från båtarna och föras till en insamling för farligt avfall eller till kommunens avfallsstation. Det finns skillnader i avfallshanteringsverkens tjänster, så det lönar sig att på förhand be om närmare information i synnerhet om det är fråga om en liten avfallsstation.

Du kan hitta din närmaste återvinningsstation till exempel i Cirkulärkraft Finland rf:s webbtjänst [Kierratys.info](https://kierratys.info).

Dessutom ordnar Håll Skärgården Ren rf kampanjer för insamling av skrotbåtar i Skärgårdshavet.

När det gäller avfallshantering av större båtar bör man vända sig till privata tjänster

Större båtar tas inte emot vid kommunala avfallshanteringsverk. För större båtar och båtar som ägs av företag behöver man därför ibland själv skaffa avfallshanteringstjänster från privata avfallshanteringsföretag.

Det finns kommunspecifika skillnader i hanteringen av båtar vid avfallsstationerna. Mottagna båtar materialåtervinns i möjligaste mån, energiåtervinns eller deponeras på en avstjälningsplats. Glasfiber materialåtervinns för närvarande huvudsakligen i tillverkningen av cement. Materialet krossas, och en del av det energiåtervinns genom förbränning i cementugn och en del används som råvara i cementen.

Det kan vara svårt att konstatera om en övergiven båt är avfall

En del av båtarna kan vara övergivna, det vill säga man vet inte vem som äger dem. När det gäller till synes övergivna båtar är den största utmaningen ofta att konstatera om båtens ägare faktiskt har övergett den, det vill säga om den har blivit avfall. Roddbåtar och andra mindre båtar anmäls inte till båtregistret, så det kan vara svårt att kontakta ägaren.

Om en båt har övergetts, beror ansvaret och rätten att flytta båten i hög grad på var båten har lämnats. I praktiken är det antingen området innehavare eller kommunen som ansvarar för ett båtvrak. Om en båt har övergetts i en hamn, är hamninnehavaren skyldig att flytta den övergivna båten.

I myndighetspraxis har området innehavare ofta ålagts att städa upp stort avfall. I fråga om de allra största båtarna är det dock kommunen som i sista hand bär ansvaret.

Insamlingsprojekt och finansiering av dem

Lokala föreningar och andra aktörer kan ordna kampanjer för insamling av övergivna och kasserade båtar för att städa upp närliggande stränder. I dessa fall ska man dock se till att man säkerställer vem som äger båtarna. Finansiering för lokala insamlingskampanjer kan sökas till exempel hos Leader-grupperna (leadersuomi.fi/sv). Prioriteringarna i fråga om finansieringen kan dock variera i olika regioner.